

Kommungemensamma integrationslösningar för de skånska kommunerna

FÖRSTUDIE RAPPORT

Johan Norén

2021-05-12

Innehåll

Sammanfattning	2
Bakgrund	2
<i>Nationell Patientöversikt (NPÖ)</i>	3
<i>Säker digital kommunikation (SDK)</i>	3
<i>Mina planer</i>	3
Syfte och mål	4
Omfattning och avgränsning	4
Organisation	4
Utmaningar och erfarenheter	4
Förstudiens genomförande	5
Behovskartläggning och rekommenderad teknisk lösning	6
Diskussion	8
<i>Förutsättningar SDK</i>	8
<i>SDK som lösning för distribution av läkemedelslista</i>	9
<i>SDK som lösning för utlämnande av sekretesskyddad handling</i>	11
<i>Förutsättningar- NPÖ elevhälsa</i>	13
<i>Implementation elevhälsa NPÖ</i>	14
<i>Förutsättningar Mina Planer</i>	15
Rekommendationer/fortsättning	15
<i>NPÖ</i>	15
<i>SDK</i>	15
<i>Mina Planer</i>	16
Tack till alla inblandade	16
Bilaga	17
<i>Begäran om sekretesskyddad handling</i>	17

Sammanfattning

Förstudien grundar sig i att det kommunalt ses ett ökat verksamhetsbehov för digitala informationsflöden samt att Region Skåne implementerar sin nya vårdinformationsmiljö SDV vilket innebär att vissa nuvarande digitala informationsflöden mellan Region Skåne och de skånska kommunerna upphör att fungera. Förstudien har som syfte att undersöka möjliga vägar framåt kring hur information ska utbytas mellan Region Skåne och kommunerna men också mellan kommunerna. Representanter från olika verksamheter från kommunerna har varit med att analysera och kartlägga behovet av olika informationsflöden. I förstudien har också deltagare med teknisk kompetens deltagit i syfte analysera möjliga tekniska vägar framåt. De tekniska vägarna har identifierats till nationella satsningarna som redan görs inom området vilket beskrivs i avsnittet Bakgrund. Nationell Patient Översikt samt Säker Digital Kommunikation ses i förstudien som två samverkande möjliga lösningar framåt för kommunerna att lösa ut verksamhetsbehovet. Det finns också en regional samverkansplattform för SVU och SIP där stora delar av kommunernas vård och omsorgsverksamheter idag är implementerade men där elevhälsans medicinska insatser samt individ och familjeomsorgen inte är lika väl implementerade. Förstudien har identifierat olika tekniska lösningar men också förutsättningar som behöver diskuteras på nationell, regional samt kommunal nivå för att ett sömlöst informationsflöde ska uppfyllas. Det har också identifierats möjligheter till samverkan för kommunerna vid en implementation av både NPÖ samt SDK.

Bakgrund

Våren 2020 genomförde Kommunförbundet Skåne (vars namn ändrades 2 oktober till Skånes Kommuner) en förstudie "Hur möter Skånes kommuner framtidens behov av informationsutbyte mellan huvudmän vid vårdövergång och delade processer". Förstudien syftade till att undersöka behovet av att utbyta information mellan kommuner och Region Skåne men också mellan kommuner. Bakgrunden till förstudien är att det kommunalt ses ett ökat verksamhetsbehov för digitala informationsflöden samt att Region Skåne implementerar sin nya vårdinformationsmiljö SDV, vilket innebär att kommunerna måste hitta en lösning framåt för att kunna utbyta information med Region Skåne. Utgångspunkten på sikt var också att en sådan lösning skulle innebära att flera kommunala verksamhetssystem skulle kunna utbyta information med varandra över kommungränserna. Förstudien syftade till att undersöka en väg framåt för kommunerna och avslutades med en rekommendation kring att det bör påbörjas ett arbete med två fördjupade förstudier. Den ena studien vilken denna rapport har som syfte att beskriva var möjligheter till en kommungemensam integrationslösning.

Samtidigt som denna förstudie pågår finns ett antal projekt/initiativ på nationell och regional nivå för att underlätta informationsutbyte mellan myndigheter, regioner och kommuner. De som är relevanta för denna förstudie är; Nationell Patientöversikt (NPÖ), Säker digital kommunikation (SDK) och Mina planer.

Nationell Patientöversikt (NPÖ)

Nationell patientöversikt är En nationell tjänst som möjliggör för vårdgivare att dela och ta del av information från andra vårdgivare oberoende av vilket system som används eller vart informationen skapas. Ingen information skickas via NPÖ utan systemet bygger på att information visas upp för dem som har rätt att ta del av den. Tanken är att vårdpersonal ska slippa beställa kopior på journaler samt att patienten ska slippa upprepa sin sjukdomshistoria. En förutsättning för att man som vårdgivare ska kunna ta del av informationen som produceras till NPÖ är att patienten har lämnat samtycke. NPÖ erbjuds till offentligt finansierade vårdgivare.

Producent. Den vårdgivare som gör information tillgänglig genom NPÖ kallas "producent". En organisation som är producent har gjort sitt verksamhetssystem tillgängligt för att svara på förfrågan från NPÖ, om det finns information om en patient och i så fall visa "upp" den.

Konsument. Den vårdgivare som tar del av information någon annan skapat via NPÖ kallas "konsument". Tex en kommun som är konsument kan ha en länk från sitt verksamhetssystem in i NPÖ. Tittar man på en patient i verksamhetssystemet kan man då klicka sig vidare via NPÖ och se andra vårdgivares information om patienten.

För att NPÖ ska bli framgångsrikt måste så många vårdgivare som möjligt vara både producenter och konsumenter av information. NPÖ drivs av Inera och är ett nationellt initiativ.

Säker digital kommunikation (SDK)

Säker digital kommunikation är en nationell infrastruktur som skapar förutsättningar för säker och enhetlig hantering av känslig information. Det gäller information som utbyts mellan verksamheter inom offentlig sektor inklusive privata utförare av offentligt uppdrag, exempelvis inom vård, socialtjänst och skola." En enkel beskrivning av SDK kan vara att likna det vid ett säkert krypterat Epostsystem. Både den som skickar och tar emot informationen måste ha en "brevlåda" i vilken informationen hamnar. För att användaren av SDK ska kunna hitta rätt brevlåda inom organisationer finns det en adressbok. Adressboken utformas med hjälp av förbestämda nyckelord som man använder för att söka fram olika adresser. SDK är ett nationellt projekt och drivs av Inera.

Mina planer

Mina Planer är ett IT-stöd för samverkan vid utskrivning och för samordnad individuell planering. Med hjälp av IT-stödet kan slutenvård, öppenvård och kommun tillsammans planera och säkra den utskrivningsklara patientens hemgång från sjukhuset (SVU), samt upprätta en samordnad individuell plan (SIP). Förenklat kan man förklara mina planer som en yta där olika aktörer kan samarbete rörande en individ/patient. Mina planer drivs av Region Skåne och är ett regionalt initiativ.

Syfte och mål

Syftet med förstudien är att undersöka möjliga tekniska vägar framåt för kommunerna att utbyta information mellan kommunerna samt med Region Skåne.

Målet för förstudien är att identifiera tekniska lösningar som verkar för ökat digitalt informationsutbyte mellan kommuner samt med Region Skåne, ta fram en plan för implementation, drift och förvaltning.

Omfattning och avgränsning

De fördjupade förstudien har fokuserat på verksamhetsbehov, informationsmängder, tekniska lösningar samt implementationsplan. Förstudien avgränsades till verksamhetsområdena Individ och Familjeomsorg (IFO), Vård och omsorg (VoO) samt elevhälsans medicinska insatser (EMI) i Skåne.

Organisation

Hösten 2020 gick det ut en inbjudan till alla socialchefer, skol- och utbildningschefer i Skånes kommuner i syfte att samla kompetens till den fördjupade förstudien. Vid anmälningstiden slut var det 45 personer anmälda och under den fördjupade förstudiens gång tillkom det 10 personer.

Deltagarna i den fördjupade förstudien delades in i tre olika grupper vilka har representerat de olika verksamhetsområdena, vård och omsorg, elevhälsans medicinska insatser samt individ och familjeomsorgen. För att arbeta med de IT-infrastrukturella frågorna har en grupp bestående av personer med kompetens inom IT-området bildat gruppen "infrastruktur". För varje verksamhetsgrupp samt för infrastrukturens gruppen har en gruppleddare utsetts i syfte att samordna och koordinera arbetsmöten.

Förstudien har haft fem stormöten som har syftat till att ha en diskussion mellan de olika verksamhetsgrupperna. På stormötena har gäster från olika organisationer bjudit in för att prata om olika tekniska lösningar samt bidra till diskussionerna. Verksamhetsgrupperna har haft möten i egen regi där interna frågeställningar inom verksamhetsområdena har kunnat diskuteras. Vid frågeställningar som behövs lyfts med andra verksamhetsgrupper eller med infrastrukturens gruppen har först frågan lyfts på ett stormöte eller gruppleddarmöte och därefter har frågan gått ut till de olika verksamhetsgrupperna.

Den samordnade rollen för hela förstudien har Skånes Kommuner haft.

Utmaningar och erfarenheter

Förstudien har bedrivit under den pågående pandemin som startade våren 2020. Det har lett till att inga fysiska möten har genomförts utan samtliga möten har skett digitalt via plattformen

Teams. Det identifierades tidigt att vissa kommuner inte haft plattformen Teams upphandlat vilket lett till att personer från dessa kommuner fick ansluta sig med privata mejladresser. Vi har också haft vissa delningsproblem där deltagare inte kunnat komma åt material på Teams men har kunnat delta i möten. Förstudiens möten har kunnat genomföras som planerat trots emellertid vissa tekniska problem.

Sättet att arbeta med en gemensam "plats" i Teams har fungerat mycket bra trots vissa tekniska problem. Att ha lika många fysiska möten som vi haft distansmöten i Teams är inte realistiskt. I en framtid bör kommande projekt ha en liknande uppsättning och arbetssätt som kan kompletteras med ett eller ett par fysiska möten där deltagare kan lära känna varandra.

Förstudiens genomförande

Den fördjupade förstudien valde att utgå ifrån det nuvarande verksamhetsbehovet. Arbetet började med att kartlägga de olika informationsflöden som finns inom respektive verksamhetsområde. Kartläggningen gjordes med hjälp av en mall som varje verksamhetsgrupp fyllde i. I de fallen som verksamhetsgrupperna blev osäkra eller önskade mer information från specifika verksamheter skickades denna mall också ut utanför förstudien. Utifrån de kartlagda informationsflödena jämfördes de med vilka befintliga tekniska lösningar som finns på marknaden idag. Därefter har förutsättningar och implementation av de tekniska lösningarna undersökts. I de fallen där man inte nått en matchning med dagens tekniska lösningar och de önskade informationsöverföringarna skulle förstudie undersöka möjligheten att bygga en egen lösning.

Behovskartläggning och rekommenderad teknisk lösning

I tabellerna nedan följer resultatet av kartläggningen som genomfördes av önskade informationsflöden inom respektive verksamhetsgrupp. Det fyra första i respektive tabell är prioriterade av verksamhetsgruppen. Ute till höger ses den från förstudien rekommenderade tekniska lösningen.

Elevhälsan

Önskat informationsflöde	Rekommenderad teknisk lösning
Digital överföring av BVC-journal till elevhälsans medicinska insatser.	NPÖ
Digitala överföringar av journaler och remisser mellan elevhälsans medicinska insatser och Region Skåne.	NPÖ/SDK
Digital överföring av journaler/akter mellan skolor dels inom egen kommun men också utanför egen kommun även inkluderat skolor i privat regi.	NPÖ/SDK
Digital överföring av journaler från journal- och arkivservice till elevhälsans medicinska insatser.	SDK
Digitalt verktyg för SIP mellan EMI, socialtjänst och Region Skåne	Mina Planer
Digital överföring av anmälan till socialtjänsten.	SDK

Av informationsflödena i tabellen ovan kan man notera att de mest prioriterade (de översta) kan lösas med NPÖ. Därför har användandet av NPÖ för elevhälsan beskrivits nedan i avsnittet *Diskussion*.

Vård och omsorg

Önskat informationsflöde	Rekommenderad teknisk lösning
Digital överföring av läkemedelslistan från Region till kommun	SDK
Digital överföring uppdrag och provtagningar från vårdcentral till VoO.	NPÖ/SDK
Digitala överföringar av, begäran om utdrag samt utredningar mellan kommuner.	SDK
Digital begäran om journalutdrag samt digital överföring av journal från Arkiv- och journalservice.	SDK
Digital överföring av begäran om vård som ska utföras av annan kommun	SDK

Av informationsflödena i tabellen ovan har vi valt att i detalj beskriva lösningen av den första, *Digital överföring av läkemedelslistan från Region till kommun*. För att förstå i vilket sammanhang informationsutbytet sker har processen i verksamheten dokumenterats nedan i avsnittet *Diskussion*.

Individ och familjeomsorgen

Önskat informationsflöde	Rekommenderad teknisk lösning
<i>Digitala överföringar av, begäran om utdrag samt utredningar inom och mellan kommuner.</i>	<i>SDK</i>
<i>Digital överföring av handräckningsbegäran, begäran om LUL-yttrande samt LUL-yttrande mellan IFO och polisen.</i>	<i>SDK</i>
<i>Digital begäran om journalutdrag samt digital överföring av journal från Arkiv- och journalservice.</i>	<i>SDK</i>
<i>Digital begäran om LUL-yttrande samt LUL-yttrande mellan Åklagarmyndigheten och IFO.</i>	<i>SDK</i>
<i>Digitalt informationsflöde mellan skola, elevhälsa, EMI och IFO i ärenden som rör olika utredningar.</i>	<i>SDK</i>
<i>Digital begäran om journalutdrag samt digital överföring av journal från BVC/MVC.</i>	<i>SDK</i>
<i>Samordna enskilda ärenden med arbetsförmedling.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med migrationsverket samt möjlighet att skicka handlingar.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med kriminalvård samt möjlighet att skicka handlingar.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med rättspsykiatri samt möjlighet att skicka handlingar.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med psykiatri samt möjlighet att skicka handlingar.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med, samt möjlighet att skicka handlingar till Förvaltningsrätt, Kammarrätt, Regeringsrätt, Tingsrätt, Hovrätt och Högsta domstolen.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med Transportstyrelsen samt möjlighet att skicka handlingar.</i>	<i>SDK</i>
<i>Skatteverket tar ibland kontakt med IFO när vistelseadress ska bestämmas, handlingar förs över.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med Socialstyrelsen för utlämnade av statistik samt ev överföring från Socialstyrelsen till kommunen av rättningslista.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med IVO kring anmälningar samt ev utlämnande av handlingar till och från IFO.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med öppenvård inom samt utom egen kommun samt öppenvård i privatregi.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med samt möjlighet att skicka och ta emot handling med vårdcentral.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med samt möjlighet att skicka och ta emot handling med Justitieombudsmannen.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med samt möjlighet att skicka och ta emot handling med konsulentstödda familjehem.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med samt möjlighet att skicka och ta emot handling med HVB-hem.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med samt möjlighet att skicka och ta emot handling med Barnahus.</i>	<i>SDK</i>

<i>Kontakt med samt möjlighet att skicka och ta emot handling med Statens Institutionsstyrelse.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med samt möjlighet att skicka och ta emot handling med Kriscentrum.</i>	<i>SDK</i>
<i>Kontakt med habilitering gällande samordning av SIP.</i>	<i>Mina Planer</i>
<i>Kontakt med BUP gällande samordning av SIP.</i>	<i>Mina Planer</i>
<i>Kontakt med Mariamottagning gällande samordning av SIP.</i>	<i>Mina Planer</i>
<i>Kontakt med andra kommuner i gemensamma utredningar där olika parter behöver ha möjlighet att skriva i samma dokument.</i>	<i>Ny plattform</i>

Av informationsflödena i tabellen ovan har vi valt att i detalj beskriva lösningen av den första och högst prioriterade, *Digital överföring av, begäran om utdrag samt utredning mellan kommuner.* För att kunna exemplifiera och beskriva lösningen har vi valt att titta på "Begäran om sekretesskyddade handlingar – barn" mellan kommuner som är ett exempel på just det informationsflödet. För att förstå i vilket sammanhang informationsutbytet sker har processen i verksamheten dokumenterats under diskussionsdelen.

Diskussion

Arbetet i förstudien kom fram till att det finns tre tekniska lösningar eller plattformar på plats idag som är möjliga för kommunerna att ta i användande utan alltför stora utvecklingsarbeten.

Många av informationsflödena som beskrivits i resultat delen inom verksamhetsgrupperna IFO och VoO ovan är idag informationsflöden som sker manuellt via post, fax eller telefon. Det blir då väldigt naturligt för förstudien att rekommendera SDK som teknisk lösning för dessa informationsflöden eftersom SDK har i syfte att ersätta post, fax eller telefonsamtal som rör känsliga uppgifter.

Förstudien har valt att arbeta fram en plan för implementation av SDK för ett informationsflöde inom VoO samt IFO. De informationsflöden som är utvalda prioriterades högst av båda verksamhetsgrupperna men fungerar också bra som exempel på hur tekniken kan användas för många andra av de informationsflöden som efterfrågas.

Förutsättningar SDK

För att SDK ska kunna verka som teknisk lösning mot sömlösa informationsflöden är det av största vikt att det genomförs en regional satsning som involverar samtliga 33 kommuner samt Region Skåne. Det kommer att uppstå många nya samverkans ytor för de skånska kommunerna vid ett införande av SDK. Bland de kommunala verksamheter behöver man komma överens om hur man gemensamt ska nyttja de tekniska fördelarna som SDK medför. För att infrastrukturen för tekniken inte ska krocka med verkligheten ser denna förstudie att det är av största vikt att man har med sig verksamheter när man avser att bygga strukturen för SDK. Kodverket som fungerar likt en adressbok men där avsändaren inte känner till den mottagande organisationen

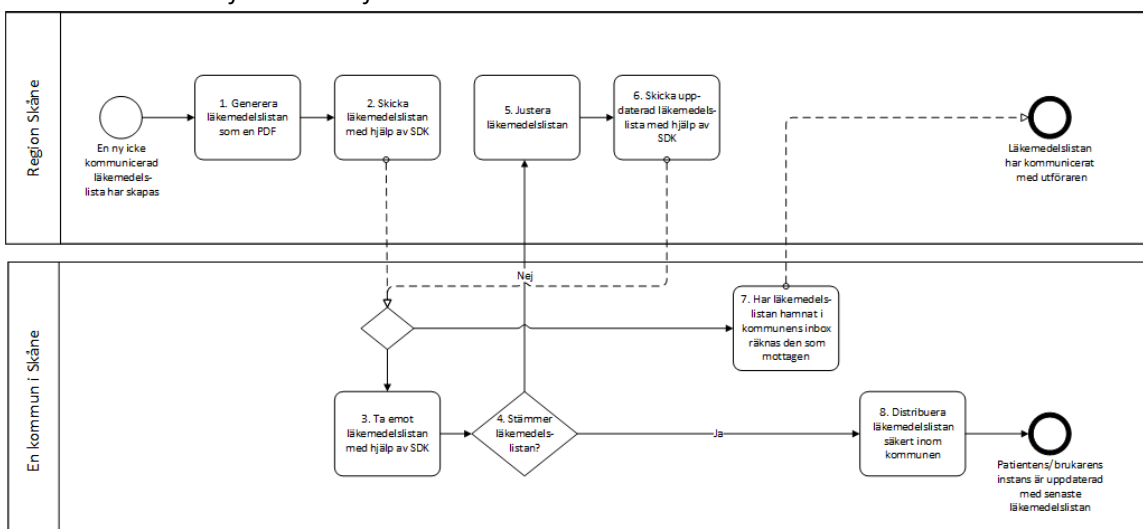
ska ändå med hjälp av en tydlig struktur kunna kommunicera kring specifika ärenden. Detta görs med hjälp av olika koder som kan översättas till ord för användaren. Exempelvis så ska en handläggare kunna genomföra *Begäran om utlämnande av sekretesskyddade handlingar* till en organisation utan att handläggaren känner till organisationen och dess struktur, brevlådan ska vara sökbar efter ord. Här finns det ett stort behov för samverkan så att koderna i adressboken används på samma sätt, samt betyder samma sak med de som man önskar kommunicera med.

För att SDK ska kunna fungera som en bärare av information mellan kommuner så behöver brevlådorna läsas av på ett sådant sätt att avsändaren kan känna sig säker på att sin begäran hanteras. Det är viktigt så att det inte uppstår manuella rutiner bredvid tekniken tex att ett telefonsamtal behöver genomföras för att meddela att man skickat handlingar eller förfrågningar med SDK. Troligtvis kommer det att finnas brevlådor som behöver läsas av mer frekvent än andra och detta är något som verksamheterna behöver diskutera mellan kommunerna. Troligtvis så kommer SDK-brevlådorna att läsas av manuellt till en början men det finns också möjligheter att digitalisera denna avläsning med hjälp av en så kallad RPA-lösning vilket beskrivs nedan under respektive område.

För att kunna nyttja SDK behöver man som användare kunna autentiseras sig på ett sätt som möter kraven från SDK-federationen. Det är därför av stor vikt att man inom sin organisation ser till att personalen har möjlighet till en sådan autentisering för att SDK ska gå att införa.

SDK som lösning för distribution av läkemedelslista

Nedan har förstudien tagit fram ett förslag för en processkarta för hur SDK-tekniken verkar för ökat informationsutbyte mellan verksamheter. Idag genomförs informationsutbytet av läkemedelslista via fax och telefonsamtal.

Situationen är att en patient har av regionen fått en ny läkemedelslista, tex i samband med att hen skrivs ut från sjukhus.

Processkartan Distribution - Läkemedelslista

1. Generera läkemedelslistan som en PDF

Läkemedelslistan skapas på något sätt, tex; i verksamhetssystemet, Word, Excel och sparas som en PDF.

2. Skicka läkemedelslistan med hjälp av SDK

Man söker upp den "brevlåda" kommunen (den mottagande) använder för denna typ av ärende genom att söka i adressboken efter kodord för processen.

Meddelandet i SDK skall ha rubriken "Läkemedelslista". Den första raden i meddelandet måste exakt innehålla texten "Avser: ÅÅÅÅMMDD-XXXX" Där ÅÅÅÅMMDD-XXXX är det aktuella barnets personnummer. (Detta för att mottagandet hos kommunen kan vara automatiserat till någon nivå, tex med en RPA-lösning (Robotic Process Automation).

3. Ta emot läkemedelslistan med hjälp av SDK

När ett meddelande hamnat i den aktuella brevlådans inkorg skickas E-post att en ny begäran kommit till en funktionsbrevlåda hos kommunen.

4. Stämmer läkemedelslistan?

Det händer att en mottagen läkemedelslista inte stämmer. Man kan tex ha fyllt på en tidigare version av läkemedelslistan som inte är giltig längre. Så man gör en bedömning att listan är korrekt.

5. Justera läkemedelslistan

Det är mycket viktigt att det finns upparbetade rutiner hos regionen att ta emot och justera läkemedelslistan.

6. Skicka uppdaterad läkemedelslista med hjälp av SDK

Det som skiljer mellan detta steg och steg 2 är att uppdatering skickas i den pågående "tråden" med meddelande. Dvs man svarar på det svar som kommunen skickat på det ursprungliga meddelandet istället för att skapa ett nytt meddelande.

7. Har läkemedelslistan hamnat i kommunens inbox räknas den som mottagen

Det finns ingen verifiering att läkemedelslistan är mottagen och processad hos kommunen. Men har man inte fått någon begäran om justering räknas listan som mottagen och accepterad.

8. Distribuera läkemedelslistan säkert inom kommunen

När väl läkemedelslistan verifierats distribueras den säkert inom kommunen. Det kan vara att den "skickas" inom verksamhetssystemet för att skrivas ut och förvaras hos patienten och/eller registreras i ett system för läkemedelsöverlämning.

Säkerhet

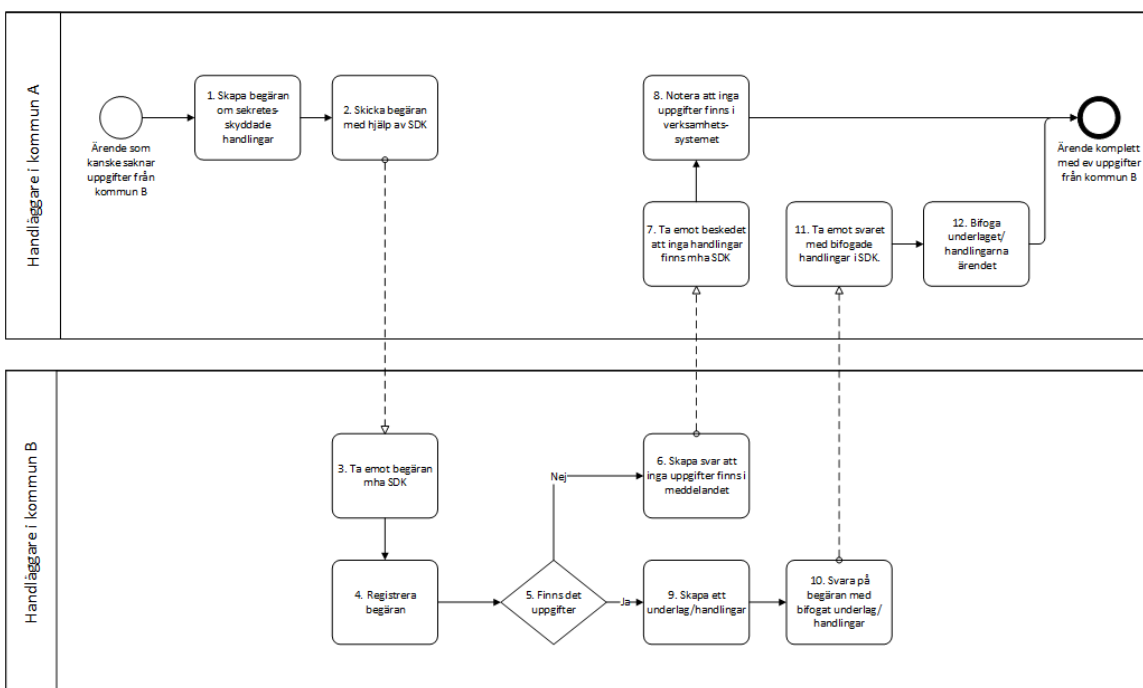
Det är viktigt att tänka på var materialet hamnar när man tex hämtar det ur SDK. Att det finns rutiner för var det sparas och hur det plockas bort så inga sekretessbelagda handlingar finns på osäkra platser.

Framtida automatisering

Steg "2. Skicka läkemedelslistan med hjälp av SDK" kan i en framtid kanske automatiseras. Man kan tänka sig att begäran kan skapas och skickas till rätt SDK-brevlåda direkt från verksamhetssystemet hos Regionen. Som mellansteg kan man tänka sig en RPA-lösning som flyttar filen från verksamhetssystemet och skapar meddelandet hos SDK.

SDK som lösning för utlämnande av sekretesskyddade handling

Nedan har förstudien tagit fram ett förslag på hur SDK kan användas för att lämna ut sekretesskyddade handlingar från en kommun till en annan.

Situationen är att en handläggare i kommun A inser att ett barn man jobbar med troligen finns med i registren i en annan kommun.

Processkartan Begäran om utlämnande av sekretesskyddade handlingar - barn

1. Skapa begäran om sekretesskyddade handlingar

Handläggaren använder sig av en standardiserad mall likt den som finns i bilaga. Begäran om att lämna ut sekretesskyddade handlingar. Begäran kan skapas via en mall i verksamhetssystemet eller manuellt, tex i Word. Det viktiga är att den sparas och kan bifogas som en PDF.

2. Skicka begäran med hjälp av SDK

Handläggaren söker upp den "brevlåda" kommun B (den mottagande) använder för denna typ av ärende genom att söka i adressboken efter kodord för processen.

Meddelandet i SDK skall ha rubriken "Begäran om sekretesskyddade handlingar, ärende ABCDE". Där ABCDE är det ärende nummer hos kommun A som föranleder förfrågan. Den första raden i meddelandet måste exakt innehålla texten "Avser: ÅÅÅÅMMDD-XXXX" Där ÅÅÅÅMMDD-XXXX är det aktuella barnets personnummer. (Detta för att mottagandet hos kommun B kan vara automatiserat till någon nivå, tex med en RPA-lösning.

3. Ta emot begäran med hjälp av SDK

När ett meddelande hamnat i den aktuella brevlådans inkorg skickas E-post att en ny begäran kommit till en funktionsbrevlåda hos kommun B.

4. Registrera begäran

En handläggare som ansvarar för att ta emot förfrågningar rörande handlingar registrerar begäran enligt de rutiner som finns i kommunen. (Det kan vara att man skapar en aktualisering i sitt verksamhetssystem eller skriva ut begäran och sparar den i den kronologiska pärmen.)

5. Finns det uppgifter

Handläggaren kontrollerar om det finns uppgifter rörande barnet som är relevant att delge kommun A.

6. Skapa svar att inga uppgifter finns i meddelandet

Finns det inga uppgifter hos kommun B skall man svara på det meddelande man fick i SDK. Den första raden i svarsmeddelandet måste se exakt innehålla texten "Inga handlingar finns.". Detta för att mottagandet hos kommun A kan vara automatiserat till någon nivå, tex med en RPA-lösning.

7. Ta emot beskedet att inga handlingar finns mha SDK

När ett meddelande hamnat i den aktuella brevlådans inkorg i SDK skickas med E-post att ett svar kommit till en funktionsbrevlåda hos kommun A.

8. Notera att inga uppgifter finns i verksamhetssystemet

En handläggare gör en notering på aktuellt barn i verksamhetssystemet att inga uppgifter fanns hos kommun B.

9. Skapa ett underlag/handlingar

Finns det handlingar i tex verksamhetssystem hos kommunen skall detta sammanställas i en fil. Det kan finnas färdig funktionalitet för detta i verksamhetssystemet eller det kan göras manuellt i tex Word. Det viktiga är att den sparas och kan bifogas som en eller flera PDF: er.

10. Svara på begäran med bifogat underlag/handlingar

Kommun B skall svara på det meddelande man fick i SDK. Den första raden i svars-meddelandet måste se exakt innehålla texten "Sekretesskyddade handlingar". (Detta för att mottagandet hos kommun A kan vara automatiserat till någon nivå, tex med en RPA-lösning.) PDF: en som är en sammanställning av handlingarna hos kommun B bifogas svaret.

11. Ta emot svaret med bifogade handlingar i SDK.

När ett meddelande hamnat i den aktuella brevlådans inkorg i SDK skickas med E-post att ett svar kommit till en funktionsbrevlåda hos kommun A.

12. Bifoga underlaget/handlingarna ärendet

En handläggare plockar ut de sekretesskyddade handlingarna och sparar in dem i verksamhetssystemet.

Säkerhet

Det är viktigt att tänka på var materialet hamnar när man tex läser ut det ur verksamhetssystemet. Att det finns rutiner för var det sparas och hur det plockas bort så inga sekretess-belagda handlingar finns på osäkra platser.

Framtida automatisering

Steg "2. Skicka begäran med hjälp av SDK" kan i en framtid kanske automatiseras. Man kan tänka sig att begäran kan skapas och skickas till rätt SDK-brevlåda direkt från verksamhetssystemet hos kommun A. Som mellansteg kan man tänka sig en RPA-lösning som flyttar filen från verksamhetssystemet och skapar meddelandet hos SDK.

Det kanske kan finnas kommuner som automatiserar steg 3, 4, 5 och 6 i bilden ovan. Man kan tänka sig ett verksamhetssystemet har funktionalitet att med intervaller själv se om en begäran kommit in i den specifika brevlådan hos SDK. Givet det sökta personnumret kan det se om det finns något ärende. Om inte själv skapa ett meddelande om att inga uppgifter finns som skickas tillbaka. Om det finns uppgifter (steg 9 och 10) vill man troligen alltid låta en handläggare sätta samman informationen.

Förutsättningar- NPÖ elevhälsa

Eftersom NPÖ ses som en lösning främst inom elevhälsans medicinska insatser (EMI) är det också utifrån den som diskussionen har skrivits. Förstudie ser dock att förutsättningarna och implementationen kan gälla för hela socialtjänsten.

För att öka informationsutbytet i elevhälsan har förstudien valt att rekommendera implementation av NPÖ. Tittar vi på resultatet av de olika efterfrågade informationsflödena ses en stor efterfrågan av journalinformation från andra vårdgivare än sin egen. Varje hösttermin tar EMI runt om i Skåne över det medicinska ansvaret för barn från Barnvårdscentraler (BVC). Det innebär att stora mängder av journalinformation behöver föras över från BVC till EMI. BVC använder sig idag av ett journalsystem som i stor utsträckning även används av EMI, i de fallen kan en direkt digital överföring genomföras inom journalsystemet. I de fallen där EMI använder sig av annat journalsystem än BVC kan ingen digital överföring genomföras. Överföringen får då ske manuellt vilket i realiteten innebär att journalinformation skrivs ut och sedan skannas in på nytt i EMI journalsystem.

Region Skåne avser inom ett par år att byta ut sitt journalsystem till SDV för BVC-verksamheterna vilket innebär att ingen EMI kommer kunna ta emot journalinformationen digitalt.

Användningen av NPÖ i EMI skulle innebära på sikt att ingen journalinformation behöver föras över oavsett var informationen efterfrågas. Med hjälp av NPÖ kan olika vårdgivare titta ner i olika journalsystem och på så sätt kan personalen tillgängliggöra sig information oberoende om det är samma organisation eller system. Det innebär att skulle ett barn byta skola sker informationsflödet från skola 1 till skola 2 via NPÖ och personalen behöver inte aktivt föra över någon information i samband med flytt. För att EMI ska kunna inhämta information från NPÖ behöver vårdtagaren eller dennes vårdnadshavare lämna samtycke. Hur ett sådant samtyckte inhämtas och på vilka juridiska grunder behöver varje organisation undersöka.

För att EMI runt om i Skåne ska kunna nyttja NPÖ likt de här förstudien har tänkt behöver ett par förutsättningar uppfyllas. Dels behöver varje elevhälsa skaffa sig både konsumentskap och producentkap till NPÖ. Utöver de tekniska förutsättningarna krävs det att organisationerna kommer överens om att tillgängliggöra de efterfrågade informationstyper. Det finns idag en tre årsgräns för NPÖ vilket innebär att information endast visas innevarande år samt tre år tillbaka i tiden. För att tillgodose EMI via NPÖ behöver den tre årsgränsen tas bort alternativt ökas upp. Verksamhetsgruppen för elevhälsa påtalar att BVC-journaler behöver vara tillgängliga för olika utredningar i minst 10 år från det att eleven börjar första klass. Även om tre årsgränsen utgör ett hinder för ett optimalt informationsflöde med hjälp av NPÖ mellan BVC och EMI är vinsterna ändå stora med att påbörja användning av NPÖ. I de fallen där barnen har följt det svenska vaccinationsprogrammet samt följt basprogrammet för hälsobesök bör BVC-sammanfattningen vara tillräcklig som underlag till EMI. I de fallen där barnet avviker från vaccinationsprogrammet eller bas-programmet för hälsobesök och eller där det finns medicinska diagnoser eller hinder kommer skolsköterskan att behöva kompletterande information från BVC i syfte att kunna arbeta hälsofrämjande. Verksamhetsgruppen för elevhälsan påtalar att EMI använder BVC-journalen frekvent i sitt arbete och det är därför av största vikt att NPÖ interageras väl i det nuvarande journalsystemet att det inte utgör något extra arbete när BVC-journalen ska läsas.

Implementation elevhälsa NPÖ

Idag finns två stora leverantörer av journalsystem till de medicinska Elevhälsorna i Skåne. I den fördjupade förstudien har det diskuterats att ställa gemensamma krav från de medicinska Elevhälsorna i Skåne i syfte att kunna kostandseffektivisera en anslutning till NPÖ. Med gemensamma kravställningar mot leverantörer tänker sig förstudien att de som idag saknar NPÖ som kravspecifikation har större möjlighet att påverka leverantören att de i förlängningen kan tillgodo se ett sådant behov inom ramen för dagens upphandlingar. I framtida upphandlingar blir det viktigt för de medicinska Elevhälsorna att kravspecifikation om producent- samt konsumentkap för NPÖ finns med.

Det är också viktigt att det inför en implementation av NPÖ finns samverkansytor mellan de olika medicinska Elevhälsorna samt med Region Skåne så att efterfrågade informationstyper dokumenteras i eget verksamhetssystem på ett sådant sätt att det är möjligt att dela de till NPÖ.

Utöver det digitala informationsflödet som efterfrågas från BVC till EMI där NPÖ ses som en del av lösningen ses också andra stora vinster med att påbörja konsumtion och produktion till NPÖ. I de fallen där slutenvården efterfrågar information från EMI möjliggörs också av ett informationsflöde via NPÖ.

Förutsättningar Mina Planer

Mina Planer är idag väl implementerat i kommunernas vård och omsorgs-verksamheter. Det inte lika implementerat inom individ och familjeomsorgen och inte implementerat i elevhälsan i alla skånska kommunerna med undantag för Malmö Stad. En pilotstudie bedrivs för näravande i Malmö stad för att få implementerat mina planer i ovan nämnda verksamheter. Troligtvis kommer "mina planer" att fortsättas implementeras efter vart ute i efterfrågade verksamheter. För att kunna nyttja mina planer krävs det att man kan autentisera sig med SITHS e-legitimation. Eftersom systemet läser av enhetsstrukturen från HSA-katalogen behöver enheterna som ska arbeta i "mina planer" finnas i HSA-katalogen.

Rekommendationer/fortsättning

NPÖ

När det gäller SDK finns det planerade projekt som kan ta vid (se nästa stycke). För NPÖ finns det inte någon sådant planerat därför rekommenderar vi att ett sådan arbete organiseras. Följande aktiviteter bör genomföras:

- *Man bör kontakta de som förvaltar NPÖ och få dem att justera den regel/funktion som gör att information bara visas i tre år när det gäller information från BVC och elevhälsan.*
- *Se till att Region Skåne inte prioriterar ned överföring av relevant information (tex tillväxtkurvor) till NPÖ i projektet när man inför Skånes digitala vårdssystem (SDV).*
- *Man bör kontakta leverantörerna av de system för elevhälsa som används av Skånes kommuner och undersöka förutsättningarna för att systemen skall kunna bli både producenter och konsumenter i NPÖ.*
- *Bistå kommunerna i en upphandling av utökad funktionalitet (att bli både producent och konsument) i existerande system för elevhälsa.*
- *Kraven att både vara producent och konsument till NPÖ formuleras på ett sådant sätt att alla kommuner som gör en upphandling av elevhälsosystem kan ha med det.*

SDK

Under perioden hösten 2021 t o m årsskiftet 22/23 kommer regionen som en del av projektet Skånsk Samverkan för Innovativ Informationshantering (kallad S2I2) hjälpa Skånes kommuner att

implementera SDK. De informationsutbytena som denna förstudie tagit fram och som hänvisats till SDK bör vara de som implementationsprojektet S2I2 börjar med att införa. Nationellt räknar man med att SDK är i drift årsskiftet 2021/2022 och då skulle även de informationsutbyten som beskrivs i denna rapport kunna vara på plats.

Mina Planer

Efter att pilotprojektet med att få in mina planer i EMI samt berörda delar av socialtjänsten som genomförs i Malmö stad behöver man fortsätta implementeringen av mina planer. Ytterligare pilot i annan kommun samt med berörda parter från skolan behöver genomföras för att fortsätta att sätta rutiner. Förstudien rekommenderar också att IT-stödet som sådant testas utifrån att SVU- samt SIP-processerna ska genomföras med barn och deras vårdnadshavare. En ytterligare pilot kan fortsätta utvärdera IT-stödet samt lämna förslag till systemförvaltningsgruppen för Mina Planer.

Tack till alla inblandade

Förstudien "Kommungemensamma integrationslösningar för de skånska kommunerna" har varit en mycket intressant och spännande förstudie att få leda. Jag vill rikta ett stort tack till alla inblandande för att ni tagit er tid att bidra med värdefulla erfarenheter och kunskaper vilket resulterat i mycket givande diskussioner och slutligen till denna rapport, ingen nämnd och ingen glömd.

Bilaga

Begäran om sekretesskyddad handling

Begäran om att lämna ut sekretesskyddade handlingar

XXX kommun, individ- och familjeomsorgen, har pågående utredning jml 11 kap 1 § SoL gällande

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

*Utifrån ovanstående begärs enligt 14 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL) samt, 10 kap 28 §
offentlighets och sekretesslagen (OSL) kopior på hennes XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX ut. Uppgifterna
är nödvändiga för att slutföra påbörjad utredning där vi behöver ta ställning till om ovanstående
barn är i behov av skydd och/eller stöd.*

Kopiorna skickas till:

XXXX kommun

Individ och familj

Xx Xxxxx

Box 47

267 21 XXXX

Tacksam för skyndsam handläggning.

I tjänsten

XX XXXXX

Socialsekreterare

Telefon:

xx.xxxxx@kommun.se